

Wyrok z dnia 7 kwietnia 1994 r.

II URN 12/94

Ocena inwalidztwa osoby, u której stwierdzono różnorodne schorzenia wymaga łącznej opinii biegłych lekarzy sądowych, która powinna też uwzględniać wpływ tych schorzeń na zdolność do dotychczasowego zatrudnienia (art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin - Dz. U. Nr 40, poz. 263 ze zm.).

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie SN: Krzysztof Kolasiński (sprawozdawca), Stefania Szymańska,

Sąd Najwyższy przy udziale prokuratora Iwony Kaszczyszyn, po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 1994 r. sprawy z wniosku Jana W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o rentę inwalidzką, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 października 1993 r. [...],

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz poprzedzający go wyrok Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 20 lipca 1993 r., [...] i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e

Jan W., urodzony w 1937 r., zwrócił się w styczniu 1992 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w Z. z wnioskiem o przyznanie renty inwalidzkiej. Obwodowa Komisja Lekarska do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia w Zabrze orzeczeniem z dnia 4 marca 1992 r. zakwalifikowała go do II grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Komisja stwierdziła stan po złamaniu obydwu podudzi i utrzymującą się dysfunkcję kończyn, zespół pozaskrzepowy, pourazowy kończyny dolnej prawej, przepuklinę pachwinową prawostronną. Inwalidztwo spowodowane stanem narządu ruchu istnieje u Jana W. od daty złożenia wniosku. Orzeczenie to zakwestionował Wojewódzki Inspektor Orzecznictwa Inwalidzkiego z uwagi na to, że wnioskodawca uległ wypadkowi, który spowodował urazy kończyn dolnych już w 1973 r., a od tej pory pracował. Orzeczenie nie wyjaśnia co powoduje obecnie całkowitą niezdolność do pracy. Wojewódzka Komisja do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia w Z. orzeczeniem z dnia 3 czerwca 1992 r. odmówiła zaliczenia Jana W. do jakiegokolwiek grupy

inwalidów. Komisja ustaliła, że stan po złamaniu podudzi i przepuklina pachwinowa nieznacznego stopnia nie uzasadniają żadnych przeciwwskazań do zatrudnienia. Na podstawie tego orzeczenia komisji lekarskiej Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w Z. decyzją z dnia 8 czerwca 1992 r. odmówił Janowi W. przyznania renty inwalidzkiej.

W odwołaniu od tej decyzji z dnia 22 czerwca 1992 r. Jan W. podnosił, że jest inwalidą, co stwierdziła pierwsza komisja lekarska. Następstwa wypadku z 1973 r., w którym doznał on trwałego uszkodzenia kończyn nasilają się z wiekiem, cierpi też na inne schorzenia, a mianowicie reumatyczne, wzroku, słuchu itp. Wnioskodawca ukończył 56 lat i przepracował 37 lat, a z tego 13 lat pod ziemią.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy ortopedy, chirurga, internisty, specjalisty chorób oczu i laryngologa. Na tej podstawie Sąd Wojewódzki w Katowicach wyrokiem z dnia 20 lipca 1993 r. oddalił odwołanie. Sąd ustalił, że istniejące u Jana W. odchylenia od stanu prawidłowego umożliwiają wykonywanie dotychczasowego zatrudnienia w charakterze ślusarza pod ziemią i nie uzasadniają zakwalifikowania go do żadnej z grup inwalidów.

W rewizji od tego wyroku Jan W. zarzucił, iż badania biegłych lekarzy nie były kompletne. Na dowód tego załączył wynik badań z Poradni Chorób Zawodowych w Z. z 8 czerwca 1993 r., w którym stwierdza się u badanego rozedmę płuc i zwyrodnienie mięśnia sercowego.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach wyrokiem z dnia 20 października 1993 r. oddalił rewizję. Sąd Apelacyjny stwierdził, iż wnioskodawca został poddany w postępowaniu przed Sądem Wojewódzkim wszechstronnym badaniom biegłych sądowych, w zakresie wszelkich dolegliwości na które się skarżył. Nowe zaświadczenie lekarskie, na które powołał się Jan W. w rewizji wyroku także nie podważa ustalonej oceny jego stanu zdrowia. Poświadcza ono bowiem, że u badanego nie stwierdzono pylicy, a kontrolne badanie przewiduje się za dwa lata.

Minister Sprawiedliwości w rewizji nadzwyczajnej z 7 marca 1994 r. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 3 § 2 k.p.c. oraz art. 23, 24, i 32 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) oraz art. 12 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin. Rewizja wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 20 lipca 1993 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W rewizji nadzwyczajnej wywodzi się, iż lekarze biegli sądowi stwierdzili u Jana W. liczne zmiany chorobowe i stan po wielu urazach,

a mimo to Sąd Apelacyjny nie uznał za celowe uzupełnić materiał dowodowy zgodnie z wnioskami dowodowymi zgłoszonymi przez Jana W. w piśmie procesowym z dnia 2 sierpnia 1993 r. Należało zasięgnąć opinii biegłych lekarzy specjalistów neurologa i chorób płucnych, a następnie zażądać wydania przez biegłych lekarzy łącznej końcowej opinii z uwzględnieniem wszystkich przeprowadzonych badań specjalistycznych. Wnioskodawca wykonywał w ostatnim dziesięcioleciu prace fizyczne, pod ziemią w kopalniach węgla kamiennego i do tego rodzaju zatrudnienia należy odnieść ocenę jego zdolności do wykonywania zatrudnienia. Praca górnika wymaga pełnej zdolności fizycznej i do tych wymogów pracy górnika dołowego należało odnieść ocenę stopnia ograniczenia zdolności do pracy wnioskodawcy, jeżeli nie powstało ono później niż 18 miesięcy po zaprzestaniu wykonywania pracy górniczej.

Sąd Najwyższy ustalił, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona.

Sąd Apelacyjny rażąco naruszył prawo odmawiając przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych lekarzy neurologa i chorób płucnych mimo przedstawienia przez wnioskodawcę wyników badań Poradni Wewnętrznej Chorób Zawodowych w Z. z dnia 14 czerwca 1993 r. stwierdzających kolejne choroby dotychczas u niego nie rozpoznane, a mianowicie rozedmę płuc i zwyrodnienie mięśnia sercowego. Stwierdzenie u wnioskodawcy licznych chorób i stanów pourazowych przemawia za przeprowadzeniem zbiorczej oceny jego stanu zdrowia, z uwzględnieniem wyników wszystkich badań specjalistycznych. Ocenę inwalidztwa Jana W. należy odnieść do wymogów pracy górniczej, którą on ostatnio wykonywał, a kwestię ewentualnego prawa do renty inwalidzkiej górniczej do tego czy inwalidztwo powstało w czasie pracy górniczej (art. 12 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników). Gdyby okazało się, że wnioskodawca warunku tego nie spełnia ze względu na zaprzestanie tej pracy i pobierania zasiłku dla bezrobotnych jego roszczenie Sąd powinien ocenić w świetle przepisów art. 32, 33 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o z.e.p. Czas pobierania zasiłku dla bezrobotnych jest bowiem dla świadczeń emerytalno - rentowych traktowany jak okres zatrudnienia (art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu - Dz. U. Nr 106, poz. 457 ze zm.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 422 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====